

คำถาม - คำตอบ

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

กรมทรัพยากรน้ำและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ อำนวยและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ อย่างไร

1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอต่อใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทนการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... (มาตรา 45)
2. กรมทรัพยากรน้ำ ออกใบอนุญาตใช้น้ำ การขอต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาตและการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทนใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด (มาตรา 43 และ 44)
3. กรมทรัพยากรน้ำ ออกประกาศกรมทรัพยากรน้ำ เรื่อง แบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและแผนการบริหารจัดการน้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ... (มาตรา 47)
4. กรมทรัพยากรน้ำ ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... (มาตรา 50) และเรียกเก็บค่าใช้น้ำจากการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม
5. กรมทรัพยากรน้ำ ออกประกาศกรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ.... เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตั้งเครื่องมือวัดหรือปริมาณน้ำที่ใช้และการเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการตรวจสอบและควบคุมการใช้น้ำทรัพยากรน้ำสาธารณะของผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม (มาตรา 51)
6. กรมทรัพยากรน้ำ จัดทำข้อมูลการใช้น้ำประเภทที่หนึ่งที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ของกรมทรัพยากรน้ำและจัดส่งข้อมูลดังกล่าวต่อ สททช. (มาตรา 42)
7. กรมทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมการใช้น้ำทรัพยากรน้ำสาธารณะของผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม
8. กรมทรัพยากรน้ำ เรียกเก็บค่าใช้น้ำตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตามมาตรา 49 อำนวยนายกรัฐมนตรียกกฎกระทรวงกำหนด 1)หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม และ 2)หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การเรียกเก็บ ลดหย่อน หรือยกเว้นค่าใช้น้ำ

คำถาม - คำตอบ

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

กิจกรรมการใช้น้ำแต่ละประเภทตามพระราชบัญญัติฯ รวมถึงการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ซึ่งไม่ต้องขออนุญาตการใช้น้ำ และไม่เสียค่าใช้น้ำ มีการกำหนดลักษณะหรือรายละเอียดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

กฎกระทรวง กำหนดลักษณะหรือรายละเอียดการใช้น้ำ พ.ศ.... อยู่ในหน้าที่ อำนาจของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) โดย สทนช.ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษา“โครงการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคิดค่าน้ำและจัดทำกฎหมายลำดับรองตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ (หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ)” ในปี พ.ศ.2563 แล้วเสร็จ ปัจจุบันอยู่ระหว่าง ขั้นตอนกระบวนการพิจารณาทบทวนก่อนนำเสนอเข้ากระบวนการตรากฎหมาย

ผู้ที่เข้าลักษณะต้องขออนุญาตใช้น้ำ ประเภทที่สองและประเภทที่สามจะต้องเข้าสู่กระบวนการขออนุญาตใช้น้ำประมาณเมื่อไร

ต้องยื่นขออนุญาตใช้น้ำเมื่อมีการออกกฎหมาย (กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอต่อใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทนการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ....) โดยในปี พ.ศ.2564 กรมทรัพยากรน้ำ อยู่ดำเนินงานจัดทำร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามหน้าที่ อำนาจและภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำและกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้การศึกษา “โครงการศึกษาและยกร่างอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ... ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ (หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ)” แล้วเสร็จ ซึ่งในกระบวนการศึกษาจะมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญัติ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้ครอบคลุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอน กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อนเข้าสู่การตรากฎหมายต่อไป

คำถาม - คำตอบ

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

ผู้ที่เข้าลักษณะต้องขออนุญาตใช้น้ำ ประเภทที่สองและประเภทที่สาม จะทราบได้อย่างไรว่าต้องเข้าสู่กระบวนการขออนุญาตใช้น้ำตามกฎหมาย

กรมทรัพยากรน้ำจะทำการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมการยื่นขออนุญาตใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ พร้อมมีหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ผู้เข้าลักษณะต้องขออนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สามในพื้นที่ทราบว่า จะต้องขออนุญาตใช้น้ำตามกฎหมาย ทั้งนี้กรมจำเป็นต้องประสานงานกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งชี้แจงแนวทางการขออนุญาตฯ ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรับทราบ

กระบวนการอนุญาตใช้น้ำสำหรับการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะประเภทที่สองและประเภทที่สามมีแนวทางการดำเนินงานอย่างไร

ผู้ประสงค์รับใบอนุญาตใช้น้ำ ยื่นคำขอตามประกาศกรมทรัพยากรน้ำ พร้อมเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อได้รับคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานครบถ้วน กรมทรัพยากรน้ำจะพิจารณาตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อครบถ้วนถูกต้องจะพิจารณาเสนอคณะกรรมการลุ่มน้ำ(การใช้น้ำประเภทที่สอง) /คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ(การใช้น้ำประเภทที่สาม) แล้วแต่กรณีให้ความเห็นชอบ แล้วจึงเสนออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำพิจารณาออกใบอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่จะแจ้งผลการอนุญาต/แจ้งชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตใช้น้ำชำระค่าธรรมเนียมและรับใบอนุญาตพร้อมปฏิบัติตามเงื่อนไข

คำถาม - คำตอบ

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

ผู้ใช้น้ำเดิมที่เข้าลักษณะต้องขออนุญาตใช้น้ำ ประเภทที่สองและประเภทที่สาม ต้องทำอะไรเมื่อพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ เริ่มบังคับใช้ตามกฎหมาย

มาตรา 104 กำหนดไว้ว่า เมื่อกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองหรือการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา 45 ใช้บังคับแล้วให้ผู้ใช้น้ำอยู่เดิมยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตาม พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลบังคับใช้

ผู้ประกอบการที่ดำเนินการธุรกิจมาขอใช้น้ำแต่ไม่มากต้องเก็บค่าใช้น้ำหรือไม่

การประกอบธุรกิจไม่ว่าจะใช้น้ำมากหรือน้อย ถ้าหากการประกอบธุรกิจดังกล่าวเข้าลักษณะตามที่กำหนดหรือรายละเอียดการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามที่กฎกระทรวงกำหนด ผู้ประกอบการจะต้องยื่นขออนุญาตใช้น้ำและเสียค่าใช้น้ำ ตามที่กฎหมายกำหนด

การวัดปริมาณน้ำที่อนุญาตหรือขอใช้ ใช้อุปกรณ์อะไร (กรณีไม่มีมาตรวัดน้ำ)

ผู้รับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามต้องติดตั้งเครื่องมือวัดน้ำ เพื่อประเมินปริมาณน้ำที่ใช้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี กำหนดตามประกาศกรมทรัพยากรน้ำ

คำถาม - คำตอบ

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

กรณีผู้ขออนุญาตใช้น้ำระบุวัตถุประสงค์ใช้น้ำในการเกษตรกรรมแต่นำไปใช้ในกิจกรรมประเภทอื่น เช่น อุตสาหกรรม กิจการประปาได้หรือไม่

ในกรณีนี้ถือว่าผู้ขออนุญาตใช้น้ำ ได้กระทำผิดเงื่อนไขการขออนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งพักการใ้ใบอนุญาต และผู้ขออนุญาตต้องทำการแก้ไขหรือดำเนินการขอใช้น้ำใหม่ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (มาตรา 53)

การใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม หากไม่ได้ขออนุญาตตามกำหนดเวลาที่กฎหมาย กำหนด จะมีโทษทางกฎหมายอย่างไร

ตามมาตรา 89 ระบุ หากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (การใช้น้ำประเภทที่สองต้องได้รับใบอนุญาตฯ) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และตามมาตรา 90 ระบุ หากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 44 (การใช้น้ำประเภทที่สามต้องได้รับใบอนุญาตฯ) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ